

Ăn chay

Nguyễn Việt Hà

Lo lắng sẽ bị ốm trước đại dịch cúm A (H5N1), gần đây phong phanh có tin đồn một số đại gia sẽ liên doanh tổ chức một hội thảo với chuyên đề “Để sống phải ăn chay”. Những đại gia chưa lộ danh này toàn là loại tầm cỡ kiểu như Mai Văn Dâu, như Nguyễn Lâm Thái, như Nguyễn Đức Chi. Đám lưu tù kiểu như “trọng tài đã thùng” Lương Trung Việt, “đại bịp hoà thượng” Lê Quốc Hồ chỉ được phép ngồi dự thính. Thật là tin giật gân kỳ lạ. Vì ăn chay vốn nông na được hiểu là ăn rau củ quả, mà đám người vắt vớ mờ ám có tiền này đã từ lâu duy trì một thói quen thích ăn thịt, bất kể là thịt của loại động vật nào. Hoặc trên cạn hoặc dưới nước. Hoặc có chân hoặc không có chân, và đặc biệt bọn họ mê nhất là loại chân dài. Từ xa xưa, ăn chay là một thao tác đạo đức tương đối đặc thù của giới tu hành. Muốn cho tâm dừng động thì nên chọn thức ăn tĩnh. Thức ăn mà lạnh thì người sẽ mau hiện chỉ biết chăm chỉ hướng thiện. Để giảm bớt gian nan trong lúc cô đơn đối thoại với im lặng, hầu hết các tu sĩ thường thanh thoát ăn rau củ quả. Thảo vật bổ dưỡng nhưng không làm tâm trí phát sinh dục vọng, lẳng lẳng cao siêu mà nở hoa trở lá. Bởi vậy, ở rất nhiều giới luật của các tôn giáo, giới răn ăn chay được gìn giữ lắm. Đại sư Trần Huyền Trang với pháp danh Tam Tạng đời nhà Đường bên Tàu trong tiểu thuyết Tây du ký là một ví dụ lỗi lạc. Đại sư từ lúc lọt lòng cho đến khi viên thành chính quả tuyệt đối không ăn đồ có tanh, đồ có mỡ. Dung nhan của đại sư lúc nào cũng lấp lánh rực rỡ màu xanh dịu dàng của thiên nhiên. Nó làm cho những phạm phu kiểu như đồ đệ Trư bát Giới bỏ sở đồ, bỏ vila bỏ xe hơi mà tâm phục khẩu phục. Trư ngũ Năng tuy đã xuất gia nhưng luôn nôn nao thèm măn. Trư bát Giới sâu sắc biết rằng ăn được chay là điều tuyệt khó, khó hơn nhiều so với việc ăn chặn quota nuốt chừng điện kế. Thế mà tới thời nay, thời của trần trề sung túc bỗng đột ngột có bọn người không phải đi kiếm Kinh chỉ loay hoay dữ dội đi kiếm tiền, không hề là tu sĩ (tất nhiên là biết tu rệu), bỗng chân thành buông măn dùng chay. Thật đúng là trên cả tuyệt vời.

Những đại gia có chức có tiền, có côléttrôn trong máu, có nhiều mỡ ở bụng sẽ ăn chay như thế nào. Bọn họ khắc khổ hiểu, chay là phải chân thực, đương nhiên phải thêm đôi chút chân dài. Với họ, chay nghĩa là thảo vật được chế biến thành thượng thượng tinh khiết nhưng phảng phất phải có mùi của gà, mùi của cá, mùi của lợn. Đại loại, nó phải giống như trang trại hoặc biệt thự họ đang ở. Nó phải nằm gần biển gần núi, tuy hoang dã sơn cước nhưng nội thất lại lộng lẫy tiện nghi. Hạnh phúc của chay tịnh là ngoài cửa sổ phải nhìn thấy đám nông dân đang lặn lội chống mông thơ mộng cây cày và trong cửa sổ là ti vi màn hình phẳng đang lúc lắc nử minh tinh ngúng nguẩy ngực trần. Bọn họ ăn chay cốt để thêm sức mà ăn chơi. Họ hy vọng, nếu ngồi thiền được thẳng thì các cuộc triển miên hoan lạc sẽ đỡ đau lưng. Những thao tác cao cả của thanh sạch tôn giáo nhằm tận hiến cho đời giữ tâm dừng đục thì bọn họ thông minh khéo léo chế chúng thành những phép vệ sinh dung tục để giữ xác phàm. Họ cảm thấy chơi gôn là chưa đủ, nuốt tằm hùm ở khách sạn năm sao là chưa đủ, họ tham lam muốn ăn hết cả phần của thanh bạch.

Trong thế giới đương đại ngày hôm nay đang đậm dần nhiều ô nhiễm, thì ăn chay quả là một phương pháp nuôi dưỡng cuộc sống tối ưu. Kinh Tạp a hàm có viết “Nhu bàn tay lành lặn để trong bát thuốc độc, thì không bao giờ bị nhiễm độc”. Ăn chay vốn dĩ cốt tu tâm lành để bền bỉ dưỡng tính thiện, chứ không hề là cách tháo cày bồi bổ xác phàm rồi sẵn sàng lê la ăn bần.